

The Holy See

**DISCORSO DI GIOVANNI PAOLO II
ALLA CONFERENZA EPISCOPALE DELLA ROMANIA
IN VISITA "AD LIMINA APOSTOLORUM"**

Sabato, 1° marzo 2003

Venerabili Frați în Episcopat,

1. Vizita voastră *ad limina* îmi oferă plăcuta oportunitate de a mă întreține cu voi, reîntărind legăturile de comuniune care deja există între Păstorii iubitelor dieceze din România și Succesorul lui Petru. Este, de asemenea, o ocazie prielnică pentru a reflecta împreună asupra activităților și perspectivelor pastorale ale Comunității catolice din țara voastră.

Adresez fiecăruia salutul meu fratern. Doresc, în mod particular, să-i mulțumesc Mons. Ioan Robu, Președintele Conferinței Episcopale din România, pentru amabilele cuvinte pe care a binevoit să mi le adreseze în numele tuturor. Fiți bine veniți, iubiți și venerabili Păstori ai unei nobile Țări care, în îndelunga sa istorie, a trăit vremuri foarte dificile fără să se lase vreodată nimicată.

Întâlnirea de azi trezește în mine profunda emoție trăită în mai 1999, când Providența m-a condus în Patria voastră. Au fost zile de neuitat, în care am simțit afecțiunea intensă a poporului român pentru Papa.

Biserica Catolică din România, prin cele două rituri care o alcătuiesc, reprezintă o minoritate foarte activă pe plan spiritual și social. Știu despre Comunitățile voastre că lucrează alături de majoritatea ortodoxă a Țării, colaborând, în ceea ce este posibil, cu spirit de dialog fratern și de respect reciproc. Sunt sigur că această atitudine, bazată pe încredere, vă va permite să depășiți dificultățile care mai există. În această privință, importantă va fi munca depusă de Comisia Mixtă pentru dialogul dintre Biserica Greco-Catolică și cea Ortodoxă din România, a cărei sarcină este să găsească soluții adecvate chestiunilor ce se ivesc.

2. Un domeniu deosebit de important în activitatea voastră este în prezent pastorală familia. Știu că în această materie au avut loc deja întâlniri de lucru și cu frații ortodocși pentru a discerne

împreună asupra problemelor prin care trece familia și în Țara voastră.

Se poate spune că în majoritatea covârșitoare a cazurilor, familiile voastre se mențin credincioase tradițiilor creștine sănătoase. Cu toate acestea, va trebui să se țină seamă de primejdiile ce se pot prezenta în societatea de azi.

Fragilitatea cuplurilor, emigrația consistentă a familiilor tinere spre Țările occidentale având drept consecință grija pentru fii încredințată adesea bunicilor, separarea de nevoie a soților, mai ales când cel care pleacă în căutare de lucru este mama, practica difuză a avortului, controlul nașterilor prin metode contrare demnității persoanei umane, sunt unele din problematicile care vă stimulează atenția asiduă și impun o acțiune pastorală adecvată. Nu se va sublinia niciodată îndeajuns importanța unui primat sănătos al familiei în tot ceea ce se întreprinde pentru educația noilor generații.

Apoi, cum s-ar putea uita, iubiți și venerabili Păstori, că și în Țara voastră trista moștenire a dictaturii comuniste este criza unei viziuni creștine a vieții? În legătură cu aceasta, trebuie recunoscut că sarcina Bisericilor este enormă. De aceea, este necesar să se promoveze dialogul și colaborarea între toți cei care au primit vestea mântuitoare a lui Cristos de la succesorii Apostolilor. În armonie cu frații Bisericii Ortodoxe române și simțind responsabilitatea comună în fața Intemeietorului Bisericii, trebuie dezvoltate centre de formare în care tinerii să poată cunoaște moștenirea evanghelică pe care o au în comun pentru ca apoi să o mărturisească astfel încât să pătrundă în societate.

3. Il rog pe Dumnezeu să suscite în credincioșii de azi curajul de a-l urma pe Cristos cu hotărârea fermă ce a caracterizat mărturia eroică a acelor catolici români de ambele rituri care au îndurat suferințe de nespus sub regimul comunist, fără a șovăi în fidelitatea față de Evanghelie. Mă gândesc în acest moment, între alții, la mult iubitul Cardinal Alexandru Todea, pe care Domnul l-a chemat la sine anul trecut. Cum să nu-i amintim, apoi, pe numeroșii martiri ai Comunităților voastre - între care șapte Episcopi, al căror proces canonic de canonizare este în curs de desfășurare - care au înrourat cu sângele lor Pământul vostru ?

Biserică din România, în pofida dificultăților încă existente, nu te teme! Dumnezeu îți binecuvântează eforturile, dovadă fiind numărul considerabil de candidați la Preoție în seminarii. Astfel se adeverește încă o dată ceea ce Tertulian scria despre Biserica primară: "*sanguis martyrum semen christianorum*".

Dacă este adevărat că poporul român, în străfundul conștiinței sale a știut să reziste materialismului ateu militant, păstrând ereditatea vestirii creștine, acum însă trebuie făcut ca din inimile credincioșilor să izvorască această bogăție lăuntrică, stimulând pe fiecare să dea o coerentă mărturie evanghelică. Numai astfel va putea fi contrastată înaintarea periculoasă a unei viziuni materialiste despre existență.

4. Este în curs procesul de integrare a României în cadrul mai vast al Uniunii Europene și al Instituțiilor Continentului. Este vorba, fără îndoială, de un dat pozitiv, deși nu lipsește riscul unor ambiguități. De fapt, impactul unei viziuni, condiționată sub anumite aspecte de consumismul și individualismul egoist, poate comporta pentru concetățenii voștri pericolul de a nu ști să distingă care sunt valorile și care non-valorile societății occidentale și sfârșesc prin a uita bogățiile creștine prezente în tradiția lor.

În timp ce așteaptă să facă parte din structurile europene, ar fi bine ca poporul român să-și aducă aminte că nu are doar de primit ceva, ci are și de oferit o bogată moștenire spirituală, culturală și istorică în beneficiul unității și vitalității întregului Continent. Călite de grele încercări istorice și recente, comunitățile voastre trebuie să știe să-și păstreze cu statornicie adeziunea la patrimoniul milenar al valorilor creștine primite de la strămoși și în care au fost plăsmuite.

Aceasta este o îndatorire care cheamă în cauză și credincioșii laici în feluritele lor responsabilități apostolice. Va trebui să-i formați în așa fel încât să-și asume cuvenita participare la edificarea societății printr-o curajoasă mărturie creștină.

5. Într-adevăr, vă stau în față îndatoriri ce angajează! Urgențele care se ivesc în momentul actual sunt de așa natură încât fac să se simtă cu o forță și mai mare exigența de a restabili cât mai curând deplina unitate între toți ucenicii lui Cristos. Trebuie folosită orice ocazie pentru a grăbi atingerea acestui țel. Tocmai acest lucru a fost reafirmat și cu prilejul vizitei de neuitat pe care Preafericirea Sa Teoctist, Patriarhul ortodox al României, a binevoit să o facă la Roma în luna octombrie anul trecut. În acea circumstanță a reieșit în mod și mai clar că mărturia comună a creștinilor este o necesitate a momentului pentru a comunica în mod eficace Evanghelia lumii de azi. Aceasta este vocația urgentă a tuturor creștinilor, în ascultare docilă față de porunca lui Cristos, care invită la a ne ruga și munci "pentru ca toți să fie una" (*In 17,21*).

Mă rog Domnului să vină cât mai curând ziua binecuvântată în care catolici și ortodocși să se poată împărtăși împreună la aceeași sfântă Masă. În această privință, o misiune deosebită este încredințată venerabilei Biserici Greco-Catolice române, în virtutea familiarității profunde cu tradiția orientală. E necesar ca inimile și cugetele tuturor să se îndrepte cu mărită încredere spre Domnul, pentru a implora ajutorul în această primă parte a unui nou mileniu. Desigur, greutățile nu lipsesc și trebuie prevăzute sacrificii nu ușoare. Însă miza este atât de mare, încât merită un efort generos din partea tuturor.

6. Venerabili Frați, Țara voastră a avut providențiala oportunitate de a vedea prosperând alături secole de-a rândul cele două tradiții, latină și bizantină, care împreună înfrumusețază chipul unicei Biserici. Voi lucrați, s-ar putea spune, ca într-un "laborator" spiritual, în care bogățiile creștinătății nedespărțite își pot manifesta întreaga lor forță și vitalitate.

Va trebui să persiste între Voi, Păstorii, o stimă constantă și o considerație fraternă reciprocă. În

problemele de interes comun, să știți a vă ajuta unii pe alții, pentru o mai bună cunoaștere a uneia și a alteia moșteniri spirituale. Mă gândesc, de pildă, la învățământul din seminarii, la ameliorarea structurilor lor și la schimbul de profesori, mai ales în favoarea acelor seminarii care duc lipsă de învățători; de asemenea, mă gândesc la grija pentru minoritățile lingvistice în cadrul respectivelor Dieceze, la ajutorul pe care Bisericele voastre îl pot da altor Comunități sărace în cler și la contribuția prețioasă în domeniul angajării misionare.

La fel, este cât se poate de necesară o constantă și cordială colaborare a consacraților și consacratelor la viața Bisericii. Desigur, trebuie respectată autonomia lor legitimă, dar în același timp, e drept a invita aceste prețioase energii apostolice să colaboreze în mod adecvat la muncile pastorale proprii vouă, Păstorilor, precum și Clerului care vă ajută.

Asupra oricărui lucru să știți a veghea cu spirit patern, evitând săvârșirea de imprudențe mai presus de toate în domeniul primirii vocațiilor sacerdotale și călugărești și a destinației lor pastorale ulterioare.

7. Venerabili și iubiți Frați! Iată câteva reflecții care îmi vin spontan după ce v-am întâlnit pe fiecare individual și am aflat de la voi fervoarea vieții ecleziale care vă însuflețește pe toți – Păstori, cler, consacrați și credincioși laici – în scopul de a răspunde cu tot mai multă fidelitate chemării lui Cristos. Vă încurajez să continuați în acest efort și doresc ca ostenele voastre să fie mereu susținute de mângâierile lui Dumnezeu. Pentru aceasta, invoc ocrotirea maternă a Mariei peste țara voastră, numită "Grădina Maicii Domnului".

În fine, cerându-vă să duceți credincioșilor voștri salutul meu plin de afecțiune și asigurarea amintirii lor constante către Domnul, vă dau vouă și tuturor celor încredințați solitudinii voastre pastorale o specială Binecuvântare Apostolică.